

Een 'goed' paard en een 'slechte' looper

Het paard en de looper zijn allebei 3 punten waard. Maar dat is geen wet van Meden en Perzen, want als een stuk niet goed staat, is dat stuk eigenlijk veel minder waard.

In een partij komt het regelmatig voor dat een bepaald stuk de eigenlijke waarde niet kan waarmaken. Aan een looper en een paard wordt de waarde van 3 punten gegeven. Ze zijn dus evenveel waard. Dit hangt echter helemaal van de stelling af, dus hoe de stukken op het bord staan. Een klein voorbeeldje is het volgende. Een paard kan vanuit het centrum de meeste kracht uitoefenen en wordt daarom alleen naar de rand van het bord gespeeld als daar een speciale reden voor is. Het schaakgezegde luidt *'Een paard aan de rand is het bord tot schand'*. Het paard bestrijkt vanaf de rand slechts een paar velden en staat daar dus tamelijk machteloos. Staat de looper aan de rand van het schaakbord, dan bestrijkt hij zeven velden. In de volgende recente partijfragmenten van Limburgse spelers zien we dat een slechte danwel goede positie van een paard of een looper zelfs beslissend kan zijn. Heb

je een 'slecht paard' tegenover een 'goede looper' of een 'goed paard' tegen een 'slechte looper', dan maakt dat soms een wereld van verschil.

Wit: Jan van Mechelen ('t Pionneke 1, Roermond)

Zwart: Maarten Strijbos (Venlo 1)
ZIE DIAGRAM 1

Als je simpelweg punten gaat tellen, dan hebben beide spelers even-

Diagram 1

veel punten en is de stand gelijk. Maar er is een niet zo snel zichtbaar, maar toch niet onbelangrijk verschil: het goede paard van zwart tegenover de slechte looper van wit. Dat is doorslaggevend. Zwart laat zijn paard naar een sterk veld springen.

35...Pg6

Eerst even naar g6 om zo dadelijk naar een prachtig veld te gaan.

36.Kg1 Dg3! 37.De2 Pf4!

Dit is het ijzersterke veld voor het zwarte paard.

Wit geeft nu op, want er is sprake van een dubbele dreiging: Pxd3 en Pxd3 (0-1).

Wit: Joep Nabuurs (Venlo 1)

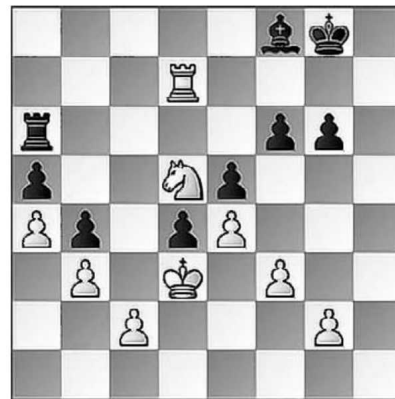

Diagram 2

Zwart: Ger Janssen ('t Pionneke 1, Roermond)

ZIE DIAGRAM 2

Wit staat hier al beduidend beter. Het witte paard staat ijzersterk en is onmogelijk van dat sterke veld weg te slaan. De zwarte looper daarentegen is veel minder actief. Daarbij komt de positie van de beide koningen. De zwarte koning kan niet naar voren omdat de zevende rij door de toren worden afgesneden. De witte koning staat er veel beter voor. Hij kan aan de aanval meedoen door naar de vijandelijke toren te lopen en speelt een belangrijk rol. Je zou hier kunnen spreken van een 'goede koning' tegenover een 'slechte koning'.

39.Kc4 Lg7 40.Td8+ Kh7 41.Kb5 Ta7

42.Kb6

De koning verdriift de toren, waardoor die de verdediging van de pion op a5 moet laten varen.

42...Tf7 43.Kxa5 f5 44.Kb6 fxe4 45.fxe4 en zwart geeft op (1-0)

• Op zondag 5 april organiseert Schaakvereniging Eijsden het traditionele Burgemeester Cortenraadtoernooi voor de jeugd. Het toernooi bestaat dit jaar uit twee delen: een open individueel toernooi voor leerlingen van de basisscholen in Eijsden en omgeving en een apart toernooi voor de jongste schakertjes van SV Eijsden, de zogenaamde Opstapjes. Er wordt gespeeld in café Breusj, Sint Martinusstraat 5, Eijsden, aanvang 11.30 uur. Informatie: Leon Vermeij, tel. 043-4092423.

• Op zondag 5 april vindt een jeugdtoernooi plaats in Venlo, meetellend voor de Jeugd Grand Prix Limburg. Voor de organisatie tekent de Venlose SV. Men schaakt in gemeenschapshuis d'n Dörpel, Gulikstraat 202, Venlo. De partijen beginnen om 10.15 uur. Er wordt gespeeld in alle gebruikelijke jeugdleefstijds categorieën. Aanmelden kan bij Bas van der Grinten, e-mail info@venlose-sv.nl

Meedoen aan het NK, thuis in de pyjama

Afgelopen weekeinde werden de finalewedstrijden gespeeld van het eerste Nederlands kampioenschap internet-schaak. Twee Limburgers bereikten de halve finales.

Schaken via internet is gigantisch populair. Op diverse 'platforms' op internet worden elke dag enkele honderdduizenden partijen gespeeld door schakers uit de hele wereld. Ze zitten gewoon thuis achter de computer en worden door de techniek aan elkaar gekoppeld. Met de muis kunnen de schaakstukken op het beeldscherm verplaatst worden. Altijd is er op zo'n platform wel iemand van gelijke speelsterkte tegen wie geschaakt kan worden. De Koninklijke Nederlandse Schaak Bond haakt op de populariteit van schaken via internet in en heeft nu voor het eerst een kampioenschap van Nederland internet-schaak georganiseerd. Een heel bijzonder NK, eigenlijk. Iedereen kon gewoon lekker thuis blijven. Achter de computer of met de laptop op schoot. Het enige dat nodig was, was een PlayChess-account en lidmaatschap van de KNSB. Een account kan worden verkregen via de website www.internetschaak.nl en wie zich daar aanmeldt is meteen tevens lid van de KNSB. De deelne-

mers hoefden slechts af te wachten tegen wie ze werden ingedeeld en wanneer ze konden beginnen. Er waren voorronden, halve finales en finales. Elke speler kreeg een bedenktijd van 3 minuten per partij + 3 seconden extra tijd per zet. Kampioen werd grootmeester Erik van den Doel. Hij incasseerde de hoofdprijs van 800 euro. Twee Limburgers bereikten de halve finales: Joost Heltzel en Ivan Utama, beiden lid van de vereniging RSC 't Pionneke uit Roermond. Hun on-

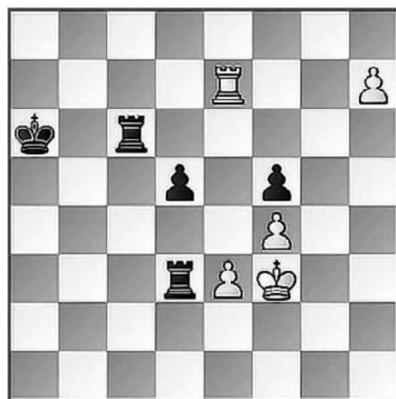

Diagram 1

derlinge partij werd remise, maar niet zonder slag of stoot.

Joost Heltzel - Ivan Utama

ZIE DIAGRAM 1

Utama, met zwart, heeft een gewonnen stelling. Maar hij speelt hier 58...Th6 en begaat daarmee een blunder (58...Tc8 59.Tg7 Th8 wint). Die fout stelt wit in de gelegenheid tot 59.Te6+! Txe6 60.h8D Texe3+ 61.Kf2. Hierna staat zwart (in tijdnood) nog steeds beter, maar gezien de dreigende witte schaakjes en dubbele aanvallen berust hij in remise door eeuwig schaak: 61...Tf3+ 62.Ke2 Tfe3+ remise (1/2-1/2).

In de volgende partij liep het gunstiger voor Ivan Utama.

Ivan Utama - Christov Kleijn

Diagram 2

ZIE DIAGRAM 2

Zwart speelde 38...Pe2 om na 39.axb5 te vervolgen met 39...Pxc3? Na 40 b6! gaf zwart op.

In zijn partij tegen Theo Homme-

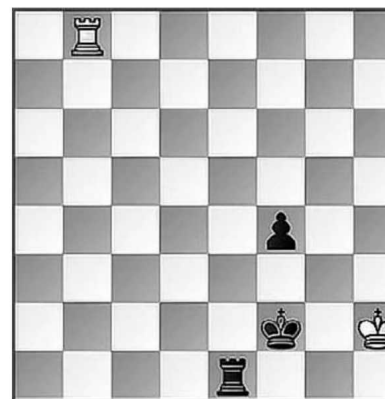

Diagram 3

les had Ivan Utama pech. Hij stond heel aardig, **ZIE DIAGRAM 3** Wit heeft de lange zijde om schaakjes te geven en dit is dan theoretisch remise. Maar toen... vloog zijn internetverbinding eruit! Het advies van Ivan: „Ik kan aanraden een bekabeld netwerk te gebruiken om op internet te spelen, want hier verloor ik mijn wireless verbinding en verloor dus de partij”. Ivan vond het „een superleuk initiatief van de KNSB om dit kampioenschap te organiseren. Je kunt van thuis uit spelen in een officieel toernooi, waar je sterke spelers tegen kunt komen. De drempel om mee te doen is laag, iedereen kan meedoen en je kunt op deze manier schaken populairder maken. Ik zat in de studeerkamer achter mijn computer”. Joost Heltzel speelde zijn partijen thuis in zijn pyjama en met een amaretto cola naast de laptop. Joost: „Het bizarre aan internet-schaak is dat je niet weet of je tegenstander met tien man in een internetcafé zit of thuis in zijn blote kont. Niemand hoort of ziet het als je hardop zit te schelden of je tegenstander uitlacht. Het enige waar streng op wordt gecontroleerd is het misbruik van computerschaakprogramma's, maar de procedures die Playchess daarvoor gebruikt zijn uiteraard geheim.”

Grootmeesters in 'Limburg Open' Maastricht

Er hebben zich al zeven grootmeesters aangemeld voor het 3e 'ENCI Limburg Open' in het pinksterweekeinde in Maastricht (tevens het 80e Kampioenschap van Limburg).

Onder hen IGM Yuri Solodovnichenko (Oekraïne), rating 2564. Solodovnichenko won in februari het 69e Daniel Noteboom-toernooi in Leiden met 5,5 uit 6. Ook IGM Nijboer behaalde zoveel punten. Maar de wisselbeker was voor Solodovnichenko die een hogere TPR scoorde en meer weerstands- en SB-punten vergaarde. Solodovnichenko verontschuldigde zich bij de organisatie dat hij het toernooi gewonnen had...! Hij moest kort na afloop van zijn partij uit de laatste ronde de laatste trein naar Polen halen. Daardoor moest de prijsuitreiking voor hem op stel en sprong georganiseerd worden. De Oekraïense grootmeester stelde zijn toernooizege veilig door een overwinning in de zesde ronde op Erik van den Doel (rating 2574).

Van Den Doel - Solodovnichenko
(Commentaar: Solodovnichenko)
1.e4 c5 2.Pf3 e6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Pc6 5.Pc3 d6 6.Le3 Pf6 7.f3 Le7 8.Dd2 0-0 9.0-0-0 a6 10.g4 Pd7

11.h4 Pde5 12.Dg2 Pxd4 13.Lxd4 Ld7 14.g5 b5 15.f4 Pc6 16.Le3 b4 17.Pa4 Tb8 18.b3 Dc7 19.Df2 Pa5!?

ZIE DIAGRAM 1

Een gek offer dat eruitziet als een blunder!

20.Lb6 Db7 21.Lxa5 Lxa4 22.bxa4 Tfc8

Dreigt Tc5. Zwart lijkt te weinig compensatie te hebben voor het stuk.

Maar wit moet heel precies spelen om dat te bewijzen.

23.Th3!

23.De2 zou niet goed zijn geweest vanwege 23...Dc6

23...Dc6 24.Ld3?

Zwart heeft nu voldoende compensatie en gemakkelijker spel dan wit.

24...Dxa4 25.Da7?! Da3+?!

Sterker voor zwart was 25...Dxa5

26.Dxe7 Dxa2 27.Kd2 b3

26.Kd2 Dxa5 27.Dxe7 b3+ 28.Ke2

bxa2 29.Thh1! Dc5

Dreigt Tc7. De rest van de partij werd in tijdnood gespeeld.

30.Dd7 d5 31.e5 Tb2 32.Kf3? Txc2

33.Thf1 Tc3 34.Td2 g6 35.Da4?!

ZIE DIAGRAM 2

35.Ke2 zou niet goed zijn geweest van-

wege een prachtig offer dat dan mogelijk is: 35...Txd3! 36.Txd3 Dc4 en de aanval van zwart is niet te stoppen
35...Ta3 36.Dd1 a1D 37.Dxa1 Txa1 38.Txa1 Db4 (0-1).

• Een verbazingwekkend staaltje van overlevingskunst liet Solodovnichenko zien in een partij tegen de Rus Filippov in 1999.

Solodovnichenko - Filippov
ZIE DIAGRAM 3

31.Te1!?

In deze slechte stelling vond Solodovnichenko iets om het vege lijf te redden, maar zou er wel de 'hulp' van zijn tegenstander bij nodig hebben

31...Lxa2?! 32.b3!! Lxb3 33.c4!

En de derde pion op rij die zichzelf

DIAGRAM 1

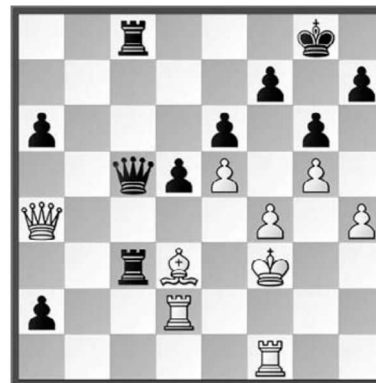

wegcijfert voor het algemeen belang 33...Lxc4?

Zwart loopt in de val.

Er waren enkele betere zetten moge-

DIAGRAM 2

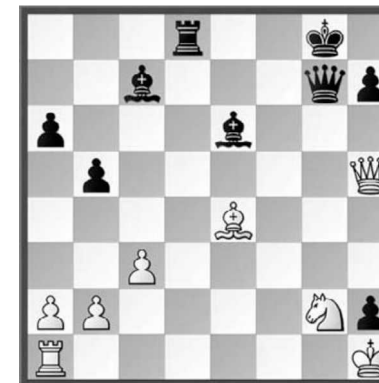
lijk voor zwart, zoals bv. 33...Tf8 34.Ld5+!

Pas nu heeft zwart, een grootmeester van boven de 2600, de bedoeling van de pionnoffers in de gaten. Maar nu is het te laat.

34...Lxd5 35.Te8+ Txe8 36.Dxe8+ Df8 37.Dxf8+ Kxf8 en het is... pat!! (1/2-1/2)

• Zondag vindt in de Jo Gerris-hal in Roermond het slotstuk plaats van de Limburgse schaakcompetitie voor clubteams, aanvang 13.00 uur. Zo'n 350 schakers nemen die middag plaats achter de borden. In de meeste klassen moet nog de beslissing vallen over kampioenschap en degradatie.

DIAGRAM 3

Ieder is op eigen manier met schaken bezig

Naar schatting twee miljoen Nederlanders kunnen schaken. Kúnnen. Ze kennen de regels. Enkele tienduizenden schaken wekelijks. Jan Hovens uit Venlo 'draait' spellen.

Zo is ieder op zijn eigen manier met schaken bezig. De 52-jarige Hovens is geen schaker, maar zoals zovele niet-schakers wel gefascineerd door het spel en de stukken. Hij heeft op zijn houtdraaibank al twee spellen gemaakt. Op de bijeenkomsten van de houtdraaiersvereniging leveren zijn werken volop gespreksstof. Het spel op de foto is gebaseerd op een antiek spel van ivoor waarvan hij een afbeelding in

een boek zag. Hovens heeft er wel letterlijk en figuurlijk een eigen draai aan gegeven. Hij maakte het met hout van de gouden regen (Larburnum) en Hulst (Ilex). Het hele spel bestaat uit 127 delen die afzonderlijk gedraaid zijn en vervolgens in elkaar geschroefd. Er is geen druppel lijm aan te pas gekomen. Alles is gedraaid op een normale doorsnee houtdraaibank, alleen de paarden zijn gesneden. De koning en koningin zijn duidelijk herken-

baar aan hun kroon. De loper (in andere talen ook bisschop genoemd) heeft een soort pauselijke hoofdtooi. Paard en toren zijn duidelijk herkenbaar en voor de pion is de gebruikelijke bol gekozen. Het maken heeft ongeveer 150 werkuren gekost.

• Dan naar de schakers zelf: een aantal mooie recente partijfragmenten.
Wit: Walter Beugels, MSV-VSM 1 (Maastricht)
Zwart: Chris Sanetra, Brunssum 1 Competitie Limburgse bond
ZIE DIAGRAM 1
13...Pb4
een mooi offer. Het paard kan niet worden geslagen (d.m.v. 14.axb4) we-

gens 14...Da1+ 15.Pb1 Pxe4, er dreigt dan mat op b2. De beste manier voor wit om dit mat te voorkomen is 16.c3 waarna wit de dame

verliest en de partij beslist is.
14.Lxf6 Lxf6 15.Pd4 Txc3! 16.fxe6 Lg5 17.exf7+ Txf7 18.Dxg5 Dxg5+ 19.Kb1 Tc8 20.axb4 De3 21.b3 en na 29 zetten gaf wit op (0-1).

Wit: Erwin Fleischmann
Zwart: Gerrit Veldhoen
interne competitie GESS, Sittard
ZIE DIAGRAM 2
25...Dh4 26.Kh2
en zwart maakt het fraai uit
26...Txxg2+ 27.Kxxg2 Lxh3+ (0-1)

Diagram 1

Diagram 2

NK in College Den Hulster Venlo

In Venlo wordt het Nederlands schaakkampioenschap voor de jeugd gehouden. Er wordt gespeeld om de nationale titel in drie categorieën: t/m 14, t/m 16 en t/m 20 jaar.

Het NK is door de KNSB voor drie jaar (2007 tot en met 2009) toegewezen aan de Limburgse schaakbond. Het is nu in 2009 dus de derde en laatste maal dat dit kampioenschap in Limburg plaats vindt. Alle deelnemers spelen negen dagen op rij; ze spelen elke dag één partij. Er wordt nog tot en met zaterdag geschaakt in de aula van College Den Hulster aan de Hagerhof-

weg. De partijen beginnen elke dag om 11.30 uur, behalve zaterdag, want dan worden de klokken al om 9.00 uur ingedrukt. Alle uitslagen, standen, foto's en partijen zijn te vinden op de website van het toernooi, te bereiken via www.lisb.nl Op de toernooisite kunnen elke dag twaalf partijen live gevolgd worden. De borden zijn verbonden met apparatuur waardoor elke zet die wordt uitgevoerd, meteen voor

iedereen thuis op de computer te zien is, uiteraard mits die computer verbonden is met het internet. Onder de 120 deelnemers bevinden zich zes spelers uit onze provincie. Bij de A-jeugd (t/m 20 jaar) vertegenwoordigt Thijmen Smith uit Venlo onze provincie. Bij de B-jeugd (t/m 16 jaar) is Ruud van Meegen uit Kessel de Limburgse representant, bij de B-meisjes (t/m 16 jaar) Judith Hendrix uit Haelen, bij de C-jeugd (t/m 14 jaar) Tim Yue uit Maastricht, bij de C-meisjes (t/m 14 jaar) Diana Dalemans uit Hoensbroek en Naomi de Ridder uit Roermond. Schaak Vereniging Leudal is hofleverancier, want Ruud, Judith en

een pion om de lijn b6-g1 vrij te krijgen voor haar dame. Ze heeft eigenlijk onvoldoende compensatie voor de pion maar profiteert dan van het feit dat Maïke haar damevleugel niet goed ontwikkelt. Wanneer Maïke haar dame verkeerd neerzet kost de ingesloten toren op a1 haar een stuk.

ZIE DIAGRAM 2, de stelling na 23.Dg4? De lijnopening 23...c4+ levert haar na 24.Kh1, Dd4 materiaal en de partij op:
25.Pc3 Dxc3 26.bxc4 Tb8 27.Tac1 Dd4 28.Df3 Dc5 29.g4 Pc8 30.g5 Td6 31.Tce1 Td7 32.f5 Pxe7 33.f6 Pxd5 34.fgx7+ Kxg7 35.cxd5 Dxd5 36.Te7+ Kg8 37.Te4 Lg6 (0-1)

Naomi zijn alle drie lid van deze Midden-Limburgse vereniging. We zullen op deze plek het nodige mooie partijmateriaal uit Venlo laten zien. Vandaag alvast een voorproefje.

Iris Roelofs - Diana Dalemans
Diana koos voor een Konings-Indische opstelling. Nu is de vraag of dit een eenmalig uitstapje betreft ten opzichte van haar favoriete Wolga, of dat we hier getuige zijn van een uitbreiding van het openingsrepertoire van Diana. Het legt haar in ieder geval geen windeieren, want al gauw wint zij een stuk. ZIE DIAGRAM 3, de stelling na 12.Pxd4
12...b4 13.Dxb4 c5 14.Da3 cxd4 En zwart heeft een stuk gewonnen. Als vervolgens ook nog eens alle diagonalen in bezit zijn van Diana, heeft zij alle troeven in handen. Het eindspel met een kwaliteit meer werd door Diana sterk in winst omgezet (0-1).

Diagram 1

Diagram 2

Diagram 3

Naomi de Ridder - Tabitha Snikers
ZIE DIAGRAM 1, de stelling na 19.Dh2
Zwart gaat hier nog voor de aftrekaanval met 19...Pxc4, maar dit mag niet baten.
20.fxc4 Lxc4 21.Tdg1 Lh5 22.Dxh5 Lxd4 23.Le3 Lg7 24.Dxh7+ en de winst is binnen voor Naomi.

Maïke Edens - Judith Hendrix
In een Reti opening offerde Judith